



دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات  
بهداشتی، درمانی  
تهران

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی  
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ:

شماره:

پیوست:

## فرم ترجمان دانش و گزارش یک و ۳ صفحه ای نتایج تحقیق طرح‌های پژوهشی

موسسه ملی تحقیقات سلامت در نظر دارد نتیجه طرح‌های تحقیقاتی پایان یافته موسسه را بررسی و با استفاده از فرآیند ترجمان و تبادل دانش (Knowledge Translation & Exchange) دانش تولید شده را در اختیار مخاطبین و ذینفعان (از جمله عموم مردم، سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان حوزه سلامت، گیرندگان و ارائه‌دهندگان خدمات مراقبتی و ...) قرار دهد. لذا ضروری است که کلیه پژوهشگران و اعضای محترم هیئت علمی فرم زیر را جهت سهولت فرآیند ترجمان و تبادل دانش تکمیل نمایند.

### الف: مشخصات طرح:

عنوان کامل طرح: تهیه مستند کاربست گزارش های بین المللی سلامت  
مجری طرح: کامبیز عباچی زاده

### ب: مخاطبان طرح شما چه کسانی هستند؟

مدیران سطوح مختلف وزارت بهداشت

پژوهشگران حوزه سلامت عمومی

متخصصان و کارکنان حوزه سلامت عمومی

مدیران وزارتخانه های مرتبط با سلامت بخصوص وزارت رفاه، آموزش پرورش، ورزش و جوانان، فرهنگ و ارشاد اسلامی و

سازمانهایی مانند صدا و سیما



دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات  
بهداشتی، درمانی  
تهران

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی  
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ:

شماره:

پیوست:

ج: برنامه شما برای کاربست نتایج چيست (لطفا دقیقاً منطبق با بخش مربوطه و گانت چارت در فرم پروپوزال تنظیم گردد)

- انتشار مقاله در مجله های علمی - پژوهشی داخلی ( تدوین مقاله ای تحت عنوان وضعیت شاخص های سلامت ایران در برنامه های بین المللی سلامت)
- ارائه در کنفرانس ها و سمینارهای داخلی (برگزاری سمینار با عنوان "نحوه اجرای برنامه های جهانی سلامت در ایران")
- ارسال ۱۷ گزاره برگ دو صفحه ای برای سیاستگذاران وزارت بهداشت از طرف موسسه ملی تحقیقات سلامت
- قرار دادن متن کامل گزارش یا خلاصه ای از آن در وب سایت به منظور دسترسی استفاده کنندگان بالقوه به آن

د: پیام اصلی حاصل از طرح پژوهشی (حداکثر در یک صفحه):

گزارش های جهانی سلامت با بیان تجربیات کشورها در زمینه های مختلف سلامت، منبعی ارزشمند برای سیاستگذاران سلامت در کلیه کشورها می باشند. در هر حوزه سلامت در بازه زمانی حدود ۳ تا ۵ سال، گزارشات جهانی منتشر می شود که با توجه به اهمیت آن، لازم است برنامه ای منظم برای استفاده از این مستندات طراحی شود. البته در برخی حوزه ها، هنوز گزارش مناسبی منتشر نشده است، همچنین، در برخی گزارشات، اطلاعات مربوط به کشورها، بطور کامل تفکیک نشده است.

در طرح حاضر، گزارش های مهم جهانی سلامت یک دهه اخیر در حوزه های مختلف سلامت، انتخاب و خلاصه سازی شد. سپس، در یک برنامه دو روزه و با دعوت از صاحب نظران و برگزاری پانل، مباحث مختلف بررسی و نظرات خبرگان در مورد اولویت های سیاستگذاری براساس گزارشات اخذ شد.

با نظر خبرگان، برای رسیدن به یک نگاه کلی در مورد شاخص های سلامت، گزارش جهانی اطلاعات سلامت (۲۰۱۷) بررسی شد. این گزارش، بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب ایران در مورد شاخص های مرتبط با امید به زندگی، سلامت مادران و تاحدودی بیماریهای واگیر است. در حوزه حوادث جاده ای و سلامت روان وضعیت نامطلوب است. از طرف دیگر، با نگاه جدید به حوزه سلامت و تمرکز بر شاخص های سلامت مثبت، براساس گزارش جهانی نشاط (۲۰۱۷)، وضعیت ایران نامطلوب ارزیابی شده است.

در حوزه بیماریهای غیر واگیر، گزارش جهانی بیماریهای غیر واگیر (۲۰۱۰)، دومین گزارش از سری گزارشات پایش وضعیت بیماریهای غیر واگیر در جهان است که هر سه سال یکبار منتشر می شود و در آن با تحلیل وضعیت کشورها، تعهد حاکمیت کشورها برای کنترل بیماری های غیر واگیر سنجیده می شود. تجربه موفق ایران در حوزه افزایش فعالیت بدنی، بعنوان یکی از تجارب منتخب، در این گزارش آمده است. در کنار گزارش کنترل بیماریهای غیر واگیر، گزارش جهانی دخانیات (۲۰۱۷)، نحوه اجرای راهبرد MPOWER سازمان بهداشت جهانی برای کنترل دخانیات را مورد تحلیل قرار داده است. بر این اساس، وضعیت ایران در چهار راهبرد "پایش"، "حفاظت در برابر دود سیگار"، "خدمات ترک دخانیات" و "پیام های هشدار دهنده" مطلوب، در حیطه "ممنوعیت تبلیغات" متوسط و در حیطه وضع مالیات دخانیات نامطلوب می باشد.



تاریخ:

شماره:

پیوست:

دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات  
بهداشتی، درمانی  
تهران

در حیطه آسیب های غیر عمدی، گزارش جهانی "ایمنی جاده ای" (۲۰۱۵)، بیان می دارد که در حال حاضر، تلاش جامعه جهانی برای این معضل، با وجود امکان قابل ملاحظه برای پیشگیری، ناکافی است. تعداد مرگ برآورد شده برای ایران ۲۴ هزار می باشد و وضعیت کلی اجرای مداخلات پیشنهادی در ایران پایین تر از متوسط، برآورد شده است.

در حوزه آسیب های عمدی، گزارش جهانی پیشگیری از خشونت (۲۰۱۴) در پی بررسی میزان پیشرفت کشورها در انجام اقداماتی است که برای کنترل خشونت پیشنهاد شد. این گزارش در نوع خود، اولین است و نشان می دهد که کشورها در حال انجام اقداماتی در زمینه کنترل خشونت هستند. وضعیت ایران در عمده شاخص ها، متوسط گزارش شده است.

در حوزه سلامت مادران، گزارش جهانی سلامت مادران (۲۰۱۵)، براساس میزان ۳۰۳ هزار مرگ مادری برآورد شده در سطح جهان، عدد ۲۱۶ برای شاخص مرگ مادری به ازای هر صد هزار تولد زنده محاسبه شده است. این عدد برای ایران ۲۵ و در وضعیت مطلوبی است.

نتیجه کلی اینکه، مطالعه حاضر، بیانگر تصویر جامعی از وضعیت اجرای برنامه های جهانی سلامت در ایران است که در تعیین خط مشی های آینده بسیار کمک کننده می باشد. وضعیت کشور ایران، در حوزه هایی مانند مدیریت بیماری های غیر واگیر، مادران و مدیریت آب نسبتا مطلوب و در حیطه هایی مانند نشاط، سلامت روان و حوادث جاده ای نامطلوب است.

بررسی دقیق تر چالش های اجرای برنامه های جهانی در کشور ما و لزوم تعیین رویکردهای راهبردی در قبال گزارشات و برنامه های جهانی سلامت، از جمله الزامات مهم برای آینده نظام سلامت ایران است.

#### ه) خلاصه اجرایی مطالعه (حداکثر در ۳ صفحه) نوشته شود.

گزارش های جهانی سلامت با بیان تجربیات کشورها در زمینه های مختلف سلامت منبعی سودمند برای سیاستگذاران سلامت در کلیه کشورها می باشند. این گزارشها معمولا حاصل نظر کارشناسانی از سراسر دنیا و حاوی اطلاعات بروز در حیطه مورد نظر می باشند. در پروژه حاضر، در ابتدا، جستجو و دسته بندی گزارشهای بین المللی سلامت انجام و اولویت بندی در کمیته راهبری طرح انجام شد. گزارش های تعیین شده مورد تحلیل قرار گرفته و خلاصه کاربردی تهیه شد.

در یک برنامه علمی دو روزه و با دعوت صاحب نظران از حوزه های اصلی سلامت شامل بیماریهای غیر واگیر، بیماریهای واگیر، سلامت روان و آسیب ها و با برگزاری جلسات بحث گروهی، نظرات ایشان با هدف استخراج راهکارهای مناسب اخذ شد.

پیامهای اصلی برگرفته از گزارش های جهانی سلامت به شرح می باشد:

- **گزارش جهانی اطلاعات سلامت (۲۰۱۷):** این گزارش وضعیت دستیابی کشورهای جهان به اهداف توسعه را مورد بررسی قرار داده است. گزارش حاضر نشان دهنده وضعیت نسبتا مطلوب ایران در مورد شاخص های مرتبط با امید به زندگی، سلامت مادران و تاحدودی بیماریهای واگیر است. در حوزه حوادث جاده ای و سلامت روان وضعیت نامطلوب است.

- **گزارش جهانی خطرات سلامت (۲۰۰۹):** این گزارش ۲۴ عامل خطر را بررسی کرده است. پنج عامل خطر شامل کم وزنی کودکان، رفتار جنسی غیر ایمن، سو مصرف الکل، آب ناسالم و فشار خون بالا عامل یک چهارم مرگها و یک پنجم بار بیماری هستند. هشت عامل خطر شامل سو مصرف الکل، دخانیات، فشار خون بالا، شاخص بدنی بالا، کلسترول بالا، فشار خون بالا، مصرف کم میوه و سبزی و کم تحرکی، عامل ۶۱ درصد مرگهای قلبی عروقی و سه چهارم بیماریهای ایسکمیک قلبی می باشند.

- **گزارش جهانی دخانیات (۲۰۱۷):** محور گزارش بررسی نحوه اجرای راهبرد سازمان بهداشت جهانی برای کنترل دخانیات است. وضعیت ایران در چهار راهبرد "پایش"، "حفاظت در برابر دود سیگار"، "خدمات ترک دخانیات" و "پیام های هشدار دهنده" مطلوب، در حیطه "ممنوعیت تبلیغات" متوسط و در حیطه "وضع مالیات دخانیات" نامطلوب است.



تاریخ:

شماره:

پیوست:

-گزارش جهانی سلامت شهری (۲۰۱۶): در اهداف توسعه پایدار ۲۰۳۰، برای اولین بار شهرها در دستور کار توسعه پایدار وارد شده اند. گزارش حاضر، تجارب موفق شهرها و شهرداری ها، در حیطه های "عدالت در سلامت"، "مدیریت بیماریهای غیر واگیر بخصوص از طریق مناسب سازی محیط شهری برای فعالیت بدنی"، "بیماری های واگیر بخصوص موضوع ایدز در حاشیه شهرها"، "سو تغذیه"، "تامین آب سالم"، "ارتقای ایمنی در خانه ها" و "کنترل خشونت" را بررسی کرده است.

-گزارش جهانی بیماریهای غیر واگیر (۲۰۱۰): این گزارش دومین گزارش از سری گزارشات پایش وضعیت بیماریهای غیر واگیر در جهان است که هر سه سال یکبار منتشر می شود. مخاطب اصلی این گزارش وزیران بهداشت کشورها هستند. در سپتامبر سال ۲۰۱۰، رهبران کشورها بر سر داشتن تعهد برای یک نقشه راه، در جهت تدوین سیاست ملی غیر واگیر و سند همکاری ملی بین بخشی به توافق رسیدند. برای تسریع در رسیدن به اهداف ملی، در سال ۲۰۱۳، سازمان بهداشت جهانی، یک قالب ۲۵ شاخصی برای رسیدن به اهداف تا سال ۲۰۲۵ تهیه کرد. در عین حال بسته ای از اقدامات تحت عنوان "برنامه عمل: ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۰" مصوب شد. گزارش حاضر به تبیین این اهداف پرداخته است.

-گزارش جهانی "ایمنی جاده ای" (۲۰۱۵): این گزارش بیان می دارد که سالیانه ۱،۲۵ میلیون نفر بخاطر حوادث ترافیکی فوت می کنند. بین ۲۰ تا ۵۰ میلیون نفر دچار آسیب های غیر کشنده می شوند که اکثرا ناتوان کننده هستند. در حال حاضر، تلاش جامعه جهانی برای این معضل با وجود امکان قابل ملاحظه برای پیشگیری ناکافی است. در سال ۲۰۱۵، تعداد مرگ برآورد شده برای ایران حدود ۲۴ هزار می باشد و وضعیت کلی اجرای مداخلات پیشنهادی در ایران، متوسط به پایین است.

-گزارش جهانی پیشگیری از خشونت (۲۰۱۴): گزارش حاضر (سال ۲۰۱۴) در پی بررسی میزان پیشرفت کشورها در انجام اقداماتی است که برای کنترل خشونت پیشنهاد شده است. این گزارش در نوع خود، اولین است و نشان می دهد که کشورها در حال انجام اقداماتی در زمینه کنترل خشونت هستند. وضعیت ایران در عمده شاخص ها متوسط گزارش شده است.

-گزارش جهانی سل (۲۰۱۶): در اهداف توسعه پایدار ۲۰۳۰، یکی از اهداف، خاتمه دادن به همه گیری سل است. اجلاس جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۴، اهداف برای سال ۲۰۳۰ را تبیین کرده است: (۱) ۹۰ درصد کاهش در مرگ ناشی از سل، (۲) ۸۰ کاهش در موارد بروز سل. گزارش حاضر نحوه دستیابی به این اهداف را در جهان با تمرکز بر ۳۰ کشور پر اهمیت در زمینه سل بررسی می کند. ایران جزو این ۳۰ کشور طبقه بندی نشده است.

-گزارش جهانی سلامت مادران (۲۰۱۵): اولین تعهد جهانی برای کاهش مرگ و میر مادران در سال ۲۰۰۰ و بدنبال تصویب اهداف توسعه هزاره بدست آمد. که در آن کشورها، متعهد شدند تا میزان مرگ مادران در سال ۱۹۹۰ را تا سال ۲۰۱۵ به میزان سه چهارم کاهش دهند. گزارش حاضر، وضعیت شاخص مرگ مادران را از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۵ بررسی می کند. میزان ۳۰۳ هزار مرگ مادری برآورد شده، منجر به محاسبه عدد ۲۱۶ برای شاخص مرگ مادری به ازای هر صد هزار تولد زنده شده است. عدد به دست آمده برای ایران ۲۵ است.

-گزارش جهانی سلامت روان (۲۰۱۱): اولین گزارش سلامت روان در سال ۲۰۰۱ منتشر شد. بروز رسانی این گزارش ها در سالهای ۲۰۰۵، ۲۰۱۱ و ۲۰۱۴ انجام گرفت. گزارش سال ۲۰۱۷، گزارش بروز شده در مورد سیاست گذاری حوزه سلامت روان، نحوه تخصیص منابع انسانی، مالی و نحوه ارائه خدمات که از طریق کشورهای عضو جمع آوری شده است. براساس اهداف تعیین شده تا سال ۲۰۲۰، کشورها باید (۱) ۸۰ درصد کشورها سیاست و برنامه های خود را منطبق با اصول بین المللی و منطقه ای حقوق بشر تدوین نمایند، (۲) ۵۰ درصد کشورها، قوانین تدوین و بروز شده برای سلامت روان، منطبق با اصول بین المللی و منطقه ای حقوق بشر داشته باشند، (۳) پوشش خدمات برای اختلالات سلامت روان را به میزان ۲۰ درصد افزایش دهند، (۴) دو برنامه عملیاتی برای ارتقا و پیشگیری در حوزه سلامت روان داشته باشند، (۵) خودکشی به میزان ۱۰ درصد کاهش یابد.

-گزارش جهانی خشونت علیه زنان (۲۰۱۳): گزارش حاضر، اولین گزارش در نوع خود است که به طور نظام مند اطلاعات علمی در مورد شیوع دو شاخص زیر ارائه می دهد. (۱) خشونت توسط شریک جنسی، (۲) خشونت جنسی توسط فردی به غیر از



تاریخ:

شماره:

پیوست:

دانشگاه علوم پزشکی  
و خدمات  
بهداشتی، درمانی  
تهران

شریک جنسی. در کل، گزارش حاضر نشان می دهد که خشونت علیه زنان یک معضل مهم جهانی است و اینطور نیست که در گروه های محدودی اتفاق بیفتد. این معضل نیازمند واکنش فوری جهانی است.

-گزارش سلامت در بلایا (۲۰۱۶): رویکرد کاهش میزان خطر، مدت ها مطرح بوده، ولی از سال ۱۹۹۰ و به خصوص از سال ۲۰۰۵ رویکرد دیگری مطرح شد که مکمل رویکرد قبلی بوده و تاکید بر این است که در این رویکرد جدید، صرفا کاهش ریسک و خسارت ها، کافی نیست. مهمترین نکته در پیام دبیر کل، تمرکز بر این نکته است که روش فعلی مقابله با بلایا کارآمد نیست. به همین دلیل کمپین "ائتلاف یک میلیاردی برای تاب آوری"، با هدف کمک گرفتن از بازیگران محلی و داوطلبین در سال ۲۰۱۵ طراحی شد. گزارش حاضر بر مفهوم تاب آوری تاکید دارد و آنرا بعنوان مهمترین کاری می داند که توسط جوامع باید انجام گیرد.

-گزارش جهانی سلامت آب (۲۰۱۷): هدف ۶ اهداف توسعه پایدار، باعث تعهد کشورها به اجرای برنامه های آب سالم، شده است. هدف اختصاصی ۶،۱، بیان می دارد که تا سال ۲۰۳۰، افراد دسترسی صد در صد و عادلانه، و با هزینه کم به آب سالم باید داشته باشند. برنامه ایمنی آب، یک برنامه جامع است که کل زنجیره تامین آب، از استخراج آب تا رساندن به مصرف کننده را در بر می گیرد. این گزارش، داده های دریافت شده از ۱۱۸ کشور را خلاصه کرده است. در واقع وضعیت اجرای برنامه ایمنی آب و ادغام آن در سیاستهای کشوری را بررسی کرده است. وضعیت ایران در اکثر شاخص ها مطلوب است.

-گزارش جهانی الکل و سلامت (۲۰۱۴): ۵،۱ درصد بار جهانی بیماری، منتسب به مصرف الکل است. مصرف آسیب رسان الکل، عامل حدود ۲۰۰ بیماری و آسیب سلامتی است. راهبرد جهانی برای کنترل الکل در برگیرنده اهداف، راهبردها، برای تدوین و اجرای برنامه است و در واقع ابزاری است برای الزام سازمان جهانی برای اقدام در این زمینه. یک گروه کاری توسط سازمان بهداشت جهانی تشکیل شد که در فوریه ۲۰۱۱ با نمایندگانی از ۱۲۶ کشور دنیا، جلساتی را تشکیل و مکانیسم های همکاری، برنامه ها و اولویت ها را مشخص کرد. در ضمن ده هدف مشخص تعیین شده است. شاخص اصلی که در نظر گرفته می شود، شاخص سرانه مصرف الکل خالص در سال برحسب لیتر می باشد. ایران همانند دیگر کشورهای منطقه مدیترانه شرقی، جزو کشورهای با میزان مصرف بسیار پایین است. بین سالهای ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲، اعضای سازمان بهداشت جهانی تغییراتی را ایجاد کرده اند که عمدتاً در ۵ حیطة زیر بوده است: رهبری، آگاهی رسانی و تعهد/ اقدامات بر ضد رانندگی در کنار مصرف الکل/ نظارت بر دسترسی / محدودیت های بازاریابی / کاهش آثار منفی مصرف الکل.

-گزارش جهانی مالاریا (۲۰۱۶): از سال ۲۰۰۰، پیشرفت اساسی در مقابله با مالاریا ایجاد شده است. ۹۱ کشور آندمیک برای مالاریا در سال ۲۰۱۶ بوده اند (در سال ۲۰۰۰، این میزان ۱۰۸ کشور بوده است). ایران جزو کشورهای آندمیک است. راهبردی جهانی برای سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۳۰ شامل رویکردهای زیر است: (۱) کاهش بروز و مرگ ناشی از مالاریا به میزان ۹۰ درصد، (۲) ریشه کنی مالاریا از ۳۵ کشوری که مالاریا در آنها در حال انتقال است، (۳) پیشگیری از بازگشت دوباره در همه کشورهایی که در حال حاضر عاری از مالاریا هستند. برنامه جهانی مقابله با مالاریا، اهداف بلند پروازانه ای را تا سال ۲۰۳۰ در نظر گرفته است و هدف، کاهش بروز و مرگ و میر تا ۹۰ درصد می باشد. (هدف کاهش ۴۰ درصد برای سال ۲۰۲۰ در نظر گرفته شده است).

-گزارش جهانی سرطان (۲۰۱۴): سرطان عامل دوم مرگ در جهان است. از هر ۶ مرگ در دنیا، یکی بخاطر سرطان اتفاق می افتد. ۶۰ درصد سرطانها، در کشورهای با درآمد متوسط و پایین رخ می دهد. این در حالی است که ۷۰ درصد مرگ ناشی از سرطان در این مناطق اتفاق می افتد. نکات شاخص مربوط به ایران در گزارش حاضر شامل (۱) ارجاعات متعدد به مطالعه کوهورت گلستان و (۲) بروز بسیار بالای سرطان مری (بالای ۱۰۰ در ۱۰۰۰۰۰ در استان گلستان ایران) می باشد. میزان استاندارد شده مرگ ناشی از سرطان، نشان می دهد که همچنان این میزان در کشورهای ثروتمند بالاتر است که به میزان بالای مصرف دخانیات و سبک زندگی غربی برمی گردد (بخصوص در مورد سرطانهایی مانند ریه، کولورکتال، پستان و پروستات).

-گزارش جهانی نشاط (۲۰۱۷)

این گزارش توسط گروهی از متخصصان بر اساس علاقه شخصی است. گزارش زیر بیان کننده نظرات هیچ سازمان یا گروهی



تاریخ:

شماره:

پیوست:

نیست. موضوع نشاط و سنجش آن، بطور افزاینده ای در حال تبدیل شدن به یک شاخص مهم برای توسعه اجتماعی و به عنوان هدفی مشخص برای سیاستگذاری عمومی است. ده کشور با بالاترین نمره، مشابه لیست همان ده کشوری هستند در سال پیش (۲۰۱۶) بررسی شده اند. بهترین وضعیت نمره نشاط مربوط به آمریکای شمالی است که در آن نمره نشاط حدود هفت باشد. رتبه بعد از آمریکای شمالی متعلق به اروپای غربی است. بدترین وضعیت مربوط به آفریقای زیر صحرا است. ایران با عدد ۴,۶۹ در رتبه ۱۰۸ دنیا قرار دارد. میزان تفاوت در شاخص نشاط در کشورها، تا ۷۵ درصد توسط ۶ شاخص کلیدی توضیح داده میشود. شاخص های بسیار مهمی که روی میزان نشاط اثر دارند، شامل این موارد هستند: (۱) میزان تولید ناخالص ملی، (۲) امید به زندگی سالم، (۳) حمایت اجتماعی، (۴) اعتماد (احساس درک شده از فساد در دولت و بخش خصوصی)، (۵) آزادی (احساس آزادی درک شده برای تصمیم ها ی زندگی) و (۶) سخاوت: براساس میزان فعالیتهای خیریه افراد.

#### نتیجه گیری:

خلاصه های تدوین شده، ابزار بسیار مناسبی برای بررسی جایگاه ایران در برنامه های جهانی سلامت و جلب حمایت سیاستگذاران می باشد. مطالعه حاضر، بیانگر تصویر جامعی از وضعیت اجرای برنامه های جهانی سلامت در ایران است که در تعیین خط مشی های آینده بسیار کمک کننده می باشد. وضعیت کشور ایران، در حوزه هایی مانند مدیریت بیماری های غیر واگیر، مادران و مدیریت آب نسبتا مطلوب و در حیطه هایی مانند نشاط، سلامت روان و حوادث جاده ای نامطلوب است.